

bonorum medullaris participatio, diuinæ bonitatis adhæsio, & vnitatis spiritus beata fructio. Quod totū hauritur ex orationis exercitio, & contemplationis ocio, & opitulatione diuinæ miserationis affidentis vniuersitatisq; cor, & prout vult dona diuidentis. Non enim literatoria sunt hac studia, non voluptaria, non robore corporis acquisita, sed spiritualia, pacifica, humilia, humiliibus conscientia, deuotis exhibita, mundis corde tradita, diuina non negligētibus mandata cōcessa. Quæ nos foris exercentur, sed intus potius aguntur in spiritu mentis, inferuore spiritus, in emundatione cordis, ubi renouari homo induens nouum hominem, quis secundum Deum creatus est in sanctitate, & iustitia veritatis. Ibi enim fit animus, ibi fit intellectus bonus omnibus facientibus eum. Prius enim quam hæc diuina pandantur, quam hæc celestia infundantur, exercendus est animus in operibus misericordie, in obsequiis pietatis, in patientia multa, in tribulationibus multis, in temptationibus variis, in infirmitatibus crebris, in vigiliis astiduis, in necessitatibus plurimis, in iniuriis non paucis, in persecutionibus iniustis, in conuiciis duris, nonnunquam & in mortis periculis. Quum autem purgatus his & similibus fuerit animus, tunc novo lumine clarificatur, in solito affectu depascitur, & contemplationis munere fecundatur, quia nec corona tribuitur sine certaminis labore, nec virtutis bonus absq; vitiorum impugnatione, & victoria neque contemplationis fastigium sine aliqui perfectione virtutis. Quapropter virtutum non horreat iniuste confitum, qui deuotionis concupiscit gulsum, sed late animo, late desiderio, voluntate pertinaci, caritate non ficta, magnanimitate ingenti, corde strenuo, prudenti discretione, sagaci ingenio, humili mente oratione astida, sollicitudine non pigra & perseveranti studio se disponat, sibi vim faciat in acquisitione virtutum. Non enim gulta Dei priuabitur, neque celesti remuneratione experserit, quisquis viatorum acerrimus impugnator, & virtutum pro caritate Christi Iesu extiterit non ocosius amator. Beatus (inquit Propheta Dominus) cuius est auxilium gratia operantis ab te, qui alceniones in corde suo posuit, in valle lacrymarum euellenido, disispando, disperendo, destruendo consuetudines, concupiscentiasq; vitiorum, ut ad virtutum perfectionem ascendas, quoniam ei tribuet benedictionem, & exultationis abundantiam, spiritualium prelabilitionem bonorum legislator, per qua post hac peregrinationem, post deuictum triumphatumq; mundum, deposito carnis onere facialiter, & visione limpida, atq; iucunda videre merebitur Deum Deorum in Sion, qui est omnium se diligentium salus, vita, beatitudo, & pax in secula seculorum. Amen.

D I V I L A V R E N T I I

Iustiniani in disciplinam, & perfectio-
nem monastica conuer-

sationis.

P R O L O G Y S.

Diuitia bonitas suorum volens animas electorum celestibus remunerare diuitias, donec in hac mortali degunt carne, spiritualibus non cessat eos ditare charismatis, ut per ipsa exercentes se, & proximorum profe-

tibus se accommodantes, diuinæ legis factores, & fraternalia salutis cooperatores efficiantur. Spiritualia quippe dona, vt participantur, elargita sunt. Nam Pausius hoc testatur, dicens. Vnicuiq; autem datur manifestatio spiritus ad utilitatem. Alij quidem per spiritum datur sermo sapientia, alijs sermo scientia secundum eundem spiritum, alijs hæc in eodem spiritu, alijs gratia sanitatis in uno spiritu, alijs operatio virtutum, alijs prophetia, alijs discretio spirituum, alijs genera linguarum, alijs interpretationis sermonum. Hæc autem omnia operatur unus, atque idem spiritus, diuidens singulis prout vult. Diuidit certe ipse spiritus dona sua, non vt lateant, non vt sine fructu sint, sed vt erogata proximis lucrificant possidentes. Proinde graui periculo se ingerunt, qui Dei munera suscipientes, nullum ex eius fructum ad Dei gloriam elicere stuerint. Rationem etenim posuitur Dominus cum seruus suis, fidelibus & sollicitis tribuet perennes honores, infidelibus vero & tepidis, immensa supplicia. Ad hoc nanque communicat sua beneficia, vt multiplicentur ad profectum illorum quibus donantur, & non ipsius. Bonorum enim mortalium non eget Dominus, cui cuncta ad votum suppetunt & voluisse perfecisse est. Delectatur tamen, vt inutri profectus exerceatur amor, & qui abundat, tribua indigentis, non tempore laetantiam tantum, sed & spiritualem gratiam, & dona spiritus qua proflus gloria ipsius ministeria sunt. Nil enim sic Deo laudes, & ipsum exhibet laudabilem, sicut donorum spiritualium fraternalium, & humilis comunicatio. Ex his caritas nutritur, qua omnino solitaria esse non potest. Nam semper est ad erogandum hilaris, semper lata ad tribuendum, nedum sua, sed etiam fe, ad proximorum commoda. Hanc mandauit Dominus, vt verbo & opere erga fratres exerceatur, propterea ne pracepti transgrediores existant, ne proximorum salutem parvipendere comprobentur, quæcumq; celestis gratia participes sunt, magnopere studeant fratribus sibi collata diuinitas munera impetriri, maxime qua profectibus eorum deseruire valent. Impium enim est erogantis dona evenertere intentionem, vt que ille consultavit, vt publicentur, silentio tegantur. Ideo priorum temporum venerabiles patres memoria digni tam sedulo, tamque liberaliter propalante proximis conabantur per exhortationis verbum, per epistolarum directiones, per librorum volumina, quæ illis Dominus in arcano peccoris reuelare dignabatur, ne absconditi talenti rei tenerentur. Quarebant nempe non sua, sed Domini gloriam, & proximorum lucra, hoc solum contenti stipendio, quod Dominus laudabilis appareret, quasnam enim suum diuinam gloriam esse censebant, & fratrum profectum proprium arbitrantes, vt de suo, sic de alieno latabantur. O vera caritas, qua sua non facit sua, quos nang; replet, non que sua, sed que aliorum sunt, concupiscere facit. Hoc qui accensi sunt sancto zelo, sepe altissimo vota fundentes impetrare conantur, quatenus per ipsorum instrumentum laudabilis idem Dominus appareat dignetur, quorum pia desideria omnipotens ex alto prospicitans, opato dignos efficit vota. Nihil utilius, nihil rectius, quam Dei gloria, & proximorum salus concupisci potest. Hoc irradiatum lumine, hoc sancto perfulsus odore, non meis fretus viribus, sed fraternalia prævia gratia roboratus, operare dare